

Prima instanță: Judecătoria Centru mun. Chișinău
Judecător: V. Orîndaș
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău
Judecători: V. Pruteanu, A. Minciuna, I. Cimpoi

Dosarul nr. 2ra-882/15

DECIZIE

29 aprilie 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecători

Iulia Sîrcu
Ion Corolevschi, Galina Stratulat,
Iuliana Oprea, Ion Druță

examinînd recursul declarat de Anatii Ivan,
în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Șteinvart
Efim împotriva lui Anatii Ivan cu privire la repararea prejudiciului material și
moral,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 26 noiembrie 2014, prin
care a fost casată parțial hotărîrea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 30
mai 2014, fiind emisă hotărîre nouă în partea în care a fost casată,

c o n s t a t ă :

La 20 iulie 2012, Șteinvart Efim s-a adresat cu cerere de chemare în
judecată împotriva lui Anatii Ivan cu privire la repararea prejudiciului
material și moral, ulterior concretizînd cerințele (f.d. 97-99).

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, este proprietarul
construcției situate pe strada V. Alecsandri 129 apartamentul nr. 7, mun.
Chișinău, iar pîrîtul Anatii Ivan este vecin și proprietar al construcției situate
în mun. Chișinău, strada Columna, 95.

Afirmă că, pîrîtul samavolnic fără autorizații și fără consimțămîntul său a
edificat o construcție la peretele casei sale. Construcția respectivă îi împiedică
accesul la proprietatea sa și la utilizarea acesteia.

Conform hotărîrii Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 11 iunie 2012,
contravenientul Anatii Ivan a fost recunoscut vinovat pentru comiterea
contravenției administrative prevăzute de art. 179 Codul contravențional și
sanționat cu amenda sub formă de 150 u.c, ceea ce constituie 3 000 lei, cu
demolarea construcției neautorizate.

Avînd în vedere faptul că, Anatii Ivan a fost recunoscut vinovat în

comiterea acestei contravenții, a plătit amenda în sumă de 3000 lei, însă a refuzat benevol să demoleze construcția neautorizată, reclamantul a fost nevoit să apeleze la executorul judecătoresc Parfentiev Liliana și să execute hotărârea din 11 iunie 2012.

Începînd cu luna august 2012 și pînă în prezent demolarea construcției neautorizate se târăgănează din vina contravenientului Ivan Anatii.

Construcția menționată a fost parțial demolată, pe pereții apartamentului său s-au format fisuri și găuri considerabile, între perete și acoperiș este un spațiu liber neacoperit, se observă grinzile, fundamentul este dezgolit, ceea ce a permis formarea mușgaiului în apartamentul nr. 7 din str. V. Alecsandri 129, mun. Chișinău, ce îi aparține cu drept de proprietate și este necesar de a executa lucrări de reparație capitală.

Mai menționează reclamantul că, în urma acțiunilor pîrîtului și datorită condițiilor create au fost nevoiți toată familia sa să locuiască în alt apartament, iar în luna septembrie 2013 soția sa a decedat, astfel toată familia sa a avut de suferit fizic și psihic.

Solicită reclamantul încasarea de la Anatii Ivan în beneficiul său a despăgubirii pentru prejudiciul material cauzat în sumă de 26 339,02 lei, prejudiciului moral cauzat prin omisiune în mărime de 50 000 lei, precum și încasarea cheltuielilor de judecată, inclusiv cheltuielile de asistență juridică în sumă de 11 000 lei.

Prin hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 30 mai 2014, acțiunea a fost admisă parțial; s-a încasat de la Anatii Ivan în beneficiul lui Șteinvart Efim despăgubiri pentru prejudiciul material cauzat în sumă de 26339,02 lei, pentru prejudiciul moral cauzat în sumă de 15 000 lei și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 11 000 lei.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 26 noiembrie 2014, a fost admis apelul declarat de Anatii Ivan, casată hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 30 mai 2014 în partea încasării din contul lui Anatii Ivan în beneficiul lui Șteinvart Efim a despăgubiri pentru prejudiciul material cauzat în sumă de 26 339,02 lei, în partea dată fiind pronunțată o nouă hotărâre prin care, pretenția înaintată de Efim Șteinvart cu privire la încasarea despăgubirii pentru prejudiciul material cauzat în sumă de 26 339,02 lei a fost respinsă ca neîntemeiată. În rest, hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 30 mai 2014 a fost menținută.

Nefiind de acord cu decizia menționată, la 18 februarie 2015, Anatii Ivan a declarat recurs, solicitînd casarea integrală a hotărîrii primei instanțe și casarea parțială a deciziei instanței de apel în partea ce ține de menținerea hotărîrii primei instanțe, emițînd o nouă decizie prin care, pretențiile lui Șteinvart Efim privind încasarea prejudiciului moral și a cheltuielilor de asistență juridică să fie respinse ca neîntemeiate.

În motivarea recursului recurentul a indicat că, decizia instanței de apel în partea menținerii hotărîrii primei instanțe este ilegală și neîntemeiată.

Consideră recurentul că instanța de apel a aplicat eronat normele de drept material în partea admiterii pretenției cu privire la repararea prejudiciului moral și a interpretat eronat normele de drept în partea ce ține de încasarea onorariului plătit pentru asistența juridică.

Conform art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Având în vedere că copia deciziei integrale a instanței de apel a fost expediată în adresa părților la 22.12.2014 (f.d. 180), cât și faptul că la materialele cauzei nu sunt careva probe privind recepționarea acesteia, recursul se consideră declarat în termen.

La 26 martie 2015, Șteinvart Efim a prezentat referință pe marginea recursului declarat, solicitând respingerea acestuia menținând decizia instanței de apel.

În conformitate cu art. 440 alin. (2) CPC, prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 23 aprilie 2015, recursul a fost declarat admisibil.

În conformitate cu art. 444 CPC prezentul recurs se examinează fără prezența părților.

Examinând argumentele invocate în cererea de recurs în raport cu materialele cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat, care urmează a fi admis, cu modificarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe în partea încasării prejudiciului moral și cheltuielile de asistență juridică, din următoarele considerente:

Conform art. 442 alin. (1) CPC *„Judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.”*

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. e) CPC, *„Instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să modifice decizia instanței de apel și/sau hotărârea primei instanțe”.*

Cercetând actele judecătorești contestate, Colegiul ajunge la concluzia că atât instanța de fond cât și instanța de apel, corect au constatat temeinicia pretențiilor cu privire la repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată, însă incorect au determinat cuantumul despăgubirilor acordate pentru prejudiciul moral cauzat cât și a sumelor acordate cu titlu de compensare a cheltuielilor de asistență juridică.

Referitor la pretenția cu privire la repararea prejudiciului moral, Colegiul menționează următoarele.

Din materialele cauzei rezultă că, prin decizia irevocabilă a Curții de Apel Chișinău din 05 iulie 2012, contravenientul Anatii Ivan a fost recunoscut vinovat pentru comiterea contravenției administrative prevăzute de art. 179 Codul contravențional și sancționat cu amenda sub formă de 150 u.c, fiind dispusă demolarea construcției neautorizate.

În conformitate cu art. 45 alin. (1) Cod Contravențional, *„Dacă prin*

contravenție a fost cauzat un prejudiciu, persoana prejudiciată este în drept să-și valorifice pretențiile civile în procedură civilă”.

Conform art. 1422 alin. (1) Cod Civil, „În cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral (suferințe psihice sau fizice) prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum și în alte cazuri prevăzute de legislație, instanța de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparația prejudiciului prin echivalent bănesc”.

Conform art. 1423 alin. (1) Cod Civil, „Mărimea compensației pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice cauzate persoanei vătămate, de gradul de vinovăție al autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, și de măsura în care această compensare poate aduce satisfacție persoanei vătămate”.

Având în vedere cadrul legal enunțat cât și practica Curții Europene pentru Drepturile Omului, Colegiul menționează că compensația pentru prejudiciul moral cauzat urmează a fi determinată ținând cont de caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice cauzate cât și de faptul că caracterul ilegal al acțiunilor cet. Anatii Ivan a fost constatat printr-o hotărîre judecătorească irevocabilă. Astfel, Colegiul conchide că despăgubirea acordată de către instanțele inferioare pentru prejudiciul moral cauzat în sumă de 15000 lei este una exagerată, cuantumul acesteia urmînd a fi redus la 5000 lei.

Referitor la pretenția cu privire la încasarea cheltuielilor pentru asistența juridică Colegiul menționează următoarele.

Conform art. 96 alin. (1) CPC, „Instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părții care a avut câștig de cauză cheltuielile ei de asistență juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare și rezonabile”.

Conform art. 53 alin. (4) din Legea cu privire la avocatură nr. 1260-XV din 19 iulie 2002, „Cheltuielile suportate de client în legătură cu acordarea de către avocat a asistenței juridice la apărarea drepturilor și intereselor lui legitime în cauzele penale, civile și administrative urmează a fi compensate integral și proporțional cerințelor admise (respinse) de partea adversă”.

Deși la materialele cauzei sunt anexate bonurile de plată ce confirmă plățile efectuate de către Efim Șteinvarț pentru serviciile de asistență juridică prestate de către avocatul Cazacu Dumitru în sumă de 11 000 lei (f.d. 116-118), Colegiul conchide că cheltuielile pentru asistență juridică urmează a fi încasate prin prisma caracterului real, necesar și rezonabil al acestora, totodată ținîndu-se cont de faptul că pretențiile înaintate de către reclamant au fost admise doar parțial. Astfel, avînd în vedere gradul de complexitate redus a cauzei cât și volumul acțiunilor și actelor procedurale îndeplinite de către avocat, Colegiul constată că instanțele inferioare incorect au apreciat cuantumul cheltuielilor de asistență juridică, suma de 11 000 lei fiind una

excesivă. Din acest considerent, Colegiul consideră rezonabil de a diminua suma încasată din contul lui Anatii Ivan în beneficiul lui Efim Șteinvart cu titlu de cheltuieli pentru asistență juridică până la 3 000 lei.

Astfel, din considerentele menționate, Colegiul ajunge la concluzia că deși soluția instanțelor inferioare cu privire temeinicia pretențiilor privind repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată este una corectă, sumele încasate de către acestea sunt excesive. Prin urmare, decizia Curții de Apel Chișinău din 26 noiembrie 2014 și hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 30 mai 2014 urmează a fi modificate.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. e) CPC, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de Anatii Ivan.

Se modifică decizia Curții de Apel Chișinău din 26 noiembrie 2014 și hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 30 mai 2014, emise în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Șteinvart Efim împotriva lui Anatii Ivan cu privire la repararea prejudiciului material și moral, micșorând suma încasată de la Anatii Ivan în beneficiul lui Șteinvart Efim cu titlu de prejudiciu moral de la 15 000 (cincisprezece mii) lei până la 5 000 (cinci mii) lei și cheltuielile de asistență juridică de la 11 000 (unsprezece mii) lei până la 3 000 (trei mii) lei.

În rest decizia Curții de Apel Chișinău din 26 noiembrie 2014 se menține.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
Judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Ion Corolevschi

Galina Stratulat

Iuliana Oprea

Ion Druță